

Spis treści

Wykaz najważniejszych skrótów	7
Wstęp	9
Podejście analityczne i metody badawcze zastosowane w pracy	9
Przedmiot badań zawarty w pracy	11
Kryteria porządkujące materiał badawczy	14
Opis części pracy – główne założenia i hipotezy	15
Problemy badawcze oraz pytania badawcze o charakterze generalnym i szczegółowym	25
Opis literatury	26
Terminologia	27

CZĘŚĆ PIERWSZA

ŹRÓDŁA ZMIAN W SYSTEMIE WSPÓLNOT I UNII EUROPEJSKIEJ

Rozdział pierwszy

Pojęcia i koncepcje determinujące zmiany i rozwój w procesie integracji europejskiej	33
1. Transnarodowa koncepcja kształtowania porządku międzynarodowego	33
2. Współzależności międzynarodowe a suwerenność państw	36
2.1. Współzależności międzynarodowe	36
2.2. Suwerenność	39
2.3. Współzależności a suwerenność	41
3. Alternatywy dla klasycznych koncepcji i ujęć integracyjnych	43
3.1. Wielowymiarowa koncepcja integracji europejskiej	43
3.2. Intergovernmentalizm	44
3.2.1. Liberalny intergovernmentalizm	45
3.3. Koncepcja „splatania polityki”	47
3.4. Teoria wielopoziomowego (wielopłaszczyznowego) systemu Unii Europejskiej	48
3.5. Teoria fuzji	51
4. Podmiotowy wymiar Unii Europejskiej	52
4.1. Podział kompetencji i zasada subsydiarności	55
4.2. Supranarodowość, metoda wspólnotowa i uwspólnotowanie (communitarisation)	58
4.3. Elastyczność integracyjna	63
4.4. Unia polityczna	67
5. Polityczne koncepcje integracji europejskiej	69

Rozdział drugi

Zmiana a proces integracji europejskiej	76
1. Zmiana – ujęcie teoretyczne	76
2. Mechanizmy zmiany i regulacji w systemie Unii Europejskiej	82

Rozdział trzeci

Traktatowe źródła dynamiki integracyjnej	99
1. Jednolity Akt Europejski	100
2. Traktat o Unii Europejskiej z Maastricht	104
3. Traktat z Amsterdamu	110
4. Traktat z Nicei	124
5. Reforma Wspólnot i Unii Europejskiej po Traktacie z Nicei. Konwent Europejski	135
5. Projekt Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy (traktat konstytucyjny)	150

Rozdział czwarty

Unia Europejska a publiczna władza wspólnoty transnarodowej	155
1. <i>Modus operandi</i> Unii Europejskiej	155
2. Unia Europejska a system polityczny <i>sui generis</i>	160
3. Konstytucja Unii Europejskiej	169

CZĘŚĆ DRUGA
ZMIANY I ROZWÓJ W SYSTEMIE WSPÓLNOT I UNII EUROPEJSKIEJ
A PRAKTYKA INTEGRACJI

Rozdział pierwszy

Uproszczenie i konsolidacja traktatów oraz instrumenty, mechanizmy i procedury regulujące	175
1. Uproszczenie i konsolidacja traktatów	175
2. Instrumenty, mechanizmy i procedury regulujące	180
2.1. Procedura rozszerzenia Unii Europejskiej	180
2.1.1. Członkostwo w Unii Europejskiej, traktat akcesyjny i konferencja europejska	180
2.1.2. Zawieszenie państwa w prawach członka oraz wystąpienie z Unii Europejskiej (pozbawienie członkostwa)	185
2.2. Ścisła współpraca (wzmocniona współpraca)	186
2.3. Komitologia	189
2.4. Mechanizmy zarządzania ekonomicznego	191
2.5. Lobbying, organizacje pozarządowe i dialog społeczny	194
2.6. Wieloletnia perspektywa finansowa oraz Białe i Zielone Księgi	197

Rozdział drugi

Zmiany instytucjonalne	199
1. Zarządzanie kompetencjami	199
2. System instytucjonalny Wspólnot i Unii Europejskiej	203
2.1. Rada Unii Europejskiej	204
2.2. Rada Europejska	216
2.3. Parlament Europejski	220
2.4. Komisja Europejska	226
2.5. Trybunał Sprawiedliwości i Sąd I Instancji	232
2.6. Trybunał Obrachunkowy	235
2.7. Komitet Regionów, Komitet Ekonomiczno-Społeczny i inne komitety	235
2.8. Agencje w systemie Unii Europejskiej	238

Rozdział trzeci

Zmiany w zakresie wspólnej polityki zagranicznej, bezpieczeństwa, obrony, spraw wewnętrznych oraz wymiaru sprawiedliwości	239
1. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej oraz (Wspólna) Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony	239
1.1. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej	239
1.2. (Wspólna) Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony	242
1.3. Minister Spraw Zagranicznych Unii Europejskiej	250
2. Wymiar Sprawiedliwości i Sprawy Wewnętrzne Unii Europejskiej oraz Obszar Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości	252
2.1. Proces uwspólnotowienia Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych	252
2.2. Wymiar instytucjonalny: OLAF, Europol, Eurojust, Europejska Sieć Sądowa, Prokuratura Europejska	256

Rozdział czwarty

Obywatel i praktyczny wymiar legitymizacji władzy integracyjnej	259
1. Obywatelstwo Unii Europejskiej	259
1.1. Rzecznik Praw Obywatelskich (ombudsman)	262
2. Ochrona praw człowieka i Karta Praw Podstawowych	263
3. Rola parlamentów narodowych w procesie integracji europejskiej	266
4. Partie polityczne a integracja europejska	271
Zakończenie	276
Bibliografia	282
Załączniki	312
Summary	335